

Gevestigd te 's-Gravenhage

Kon. Goedgekeurd 2.2.1958

ODV-GROEP HILVERSUM

Secretariaat: Heuvellaan 11, Hilversum - telefoon 035 - 10481

Een x in de kantlijn betekent de vraag.
 " " " " " het antwoord.

Hilversum, 2 mei 1977.

vanaf 9: Godfried Bonnav

Goeden avond vrienden,

Ik mag beginnen met te vertellen; dat we niet alwetend of onfeilbaar zijn. Of u dat zèlf niet zou kunnen ontdekken? En 't verzoek om na te denken.

Het onderwerp is u aangekondigd. Het is :

"KEN UZELVE" en HET EEUWIGE IK.

Nu heb ik een kennis gehad. Het was echt zo'n "eeuwig Ik", hè? Elke zin begon met "ik". Maar ja, dat is niet wat er mee bedoeld wordt. Ik zal proberen om er een korte schets van te geven en dan kunnen we verder wel zien, wat we er mee doen.

Kijk eens, het "Ik" op zichzelf is deel van een Werkelijkheid. In die Werkelijkheid is dat "Ik" een functie van het geheel. Je zou 't misschien zo 't best kunnen vertalen: God of de Eeuwigheid of het Al of hoe je 't noemen wilt, is een soort computer. Het "Ik" is één heel klein transistortje met z'n eigen aansluiting, met z'n eigen functie. 't Versterkt of 't selecteert. Maar 't kan eigenlijk alleen functioneren binnen 't geheel en alleen op 'n zeer bepaalde plaats.

Dat "Ik" is er altijd geweest. Alleen, het "Ik" is niet in staat geweest om zichzelf te definiëren. 't Was 'n functie van de totaliteit en om te komen tot een bewustzijn van zichzelf, want dat hoort er eenmaal bij, moest dat "Ik" dus langzaam maar zeker uit die Werkelijkheid naar een wereld van contrasten.

Het is in de tegenstelling, dat het besef wordt geboren en uit het beseffen van de tegenstelling tussen jezelf en het andere, het maken van verschillen, ontstaat ook de ervaring. De ervaring helpt je een wereldbeeld te bouwen en het wereldbeeld van het "Ik" dat zal natuurlijk op veel verschillende niveaus bestaan.

Je kunt spreken over voertuigen van verschillende geestelijke kwaliteiten en dan kun je d'r nog een levenslichaam tegenaan gooien en astraal, enz. enz. enz.

Al die lichamen zijn alleen maar bewustzijnsniveaus. 't Zijn vlakken, waarop je reageert.

Dat 't grofste wat op dit moment bestaat voor 't ego, dat u bent, de materie is, de menselijke vorm, wil helemaal niet zeggen, dat die materiële vorm zo bijzonder slecht is of dat er zoveel betere vormen voor u bestaan. 't Wil alleen maar zeggen, dat u krachtens hetgeen voor u als besef noodzakelijk is, aan een wereld als deze niet kunt ontkomen.

Dat "Ik", dat kan duizend keer zich een andere wereld scheppen en 't blijft toch hetzelfde, maar elke wereld ziet 't weer tegenstellingen. 't Wordt met zichzelf geconfronteerd en in die confrontatie leert 't. Soms zal 't die ervaring aanspreken als vreugde, soms als smart, als lijden, 't zal spreken over angst of over zekerheid. Maar dat zijn eigenlijk ook weer verschillen, die alleen vanuit jezelf ontstaan. D'r is één Werkelijkheid. Wil je nu die Werkelijkheid volledig beleven, dan zou je eigenlijk elk facet, dat denkbaar is, in tegenstelling, moeten ondergaan. Een deel daarvan kun je in geestelijke werelden ondergaan. Andere delen daarvan kun je misschien ondergaan door associatie, dus het erkennen van bestaande toestanden aan de hand van concrete ervaringen, die echter afwijkend waren.

Het beeld, dat je opbouwt, is in het begin een heelal. En het heelal, waarin het "Ik" leeft, blijft aan dit "Ik" verbonden. Op welk niveau U ook bestaat, of dat 't hoogste licht of de diepste duisternis is, die wereld, die U Uzelf hebt gevormd, die reeks ervaringen, waardoor U het bestaan rond U definieert, blijft deel van Uw persoonlijkheid. Dat kan niet veranderen.

Dat "al" kan zich uitbreiden, 't kan variëren, 't kan vollediger worden, vooral de rangschikking van details in belangrijkheid kan voortdurend veranderen, maar in wezen blijft 't zichzelf gelijk. En 't is misschien juist dit "gelijk zijn", dat past bij de titel: "t Eeuwige durend Ik". De kern van je wezen blijft altijd. De kern van je wezen met al z'n ervaringen blijft altijd tot 't ogenblik komt, dat aan de hand van die ervaring 't geheel van (zeg maar de computer weer), de God, de Totaliteit, waarin je leeft, door jezelf zódanig herschepen is, dat je je eigen functie binnen het geheel erkent en daaraan beantwoordt. Op dat ogenblik valt een groot gedeelte

..../....

van de vrijheid weg. Dan is er dus ^{eigenlijk} geen volledige erkenningsmogelijkheid meer in menselijke zin. Je hebt een toestand bereikt, die men misschien met devachan of Nirwana wil aanduiden, maar je bent je van jezelf bewust, alleen nu als een functie in een Geheel en juist daardoor is die functie voor jou nu een directe Vervulling geworden, want alleen krachtens die functie kun je het Totaal voortdurend beleven.

Dat is het eerste verhaal, dat ik wil afspreken. Ik hoop, dat het duidelijk is. En nu zult U zeggen: "ja, wat hebben we dan eigenlijk?" Nou, als ik nog eventjes bij die computer mag blijven, nou d'r zijn verschillende signalen en circuits, d'r zijn de stroomcircuits in en die bestaan altijd, of jij 't je nou bewust bent of niet. Maar wanneer je je daarvan bewust wordt, dan helpt 't je wel degelijk om te begrijpen hoe je zelf functioneert. En, met Uw welnemen, ik weet niet of U er bezwaar tegen hebt, wou ik meteen iets inhalen, want dan komen we als vanzelfsprekend terecht bij een "ken u zelve". Kijk, "ken u zelve" is menselijk gezien een illusie. De mens kan niet redelijk bewust de totaliteit van z'n eigen bestaan beseffen, maar hij kan wel beseffen wat "werkelijk" is voor hem en wat niet "werkelijk" is. Je zou kunnen zeggen: "in het proces, waarin we proberen de krachten te vinden, die ons voeden en ons helpen te functioneren, de krachten, die ons doen reageren (de signaalstromen dus), vinden we ons in iets wat zou kunnen worden uitgebeeld door de levensboom bij voorbeeld. Ik weet wel, die wordt heel anders gebruikt meestal en kent U misschien dat bekende schema nietwaar: de twee driehoeken met de drie lijnen. De middelste lijn, zeg je dan: "nou, dat zal ik dan zelf wel zijn". Je kan misschien een andere lijn nemen, maar ik moet toch die kant langs.

Wanneer je nu stelt, dat je dus de kracht, die je voedt, leert erkennen. Dat kan geloof zijn, dat kan een zuivere emotie zijn, dat kan zelfs een levensbesef zijn, een vorm van levensvreugde misschien. Dan heb je aan de andere kant ook een besef nodig van dátgene, waarop je reageert. En dat betekent, dat je je eigen menselijke wereld moet kennen en al die beïnvloedingen, die daarvan uitgaan, dat je moet weten hoe je gemanipuleerd wordt. Niet, dat je je daaraan hoeft te onttrekken, dat heeft er niets mee te maken, maar je moet beseffen, dat het gebeurt en, als het even kan, hoe dit bij jou aanslaat, dus hoe jij reageert daarop. Je moet leren beseffen wat voor jou werkelijk betekenis heeft in het leven en wat eigenlijk meer een traditie is. Dat is ook erg moeilijk. Je moet gaan begrijpen wat jouw leefregels zijn, je innerlijke leefregels en je moet die kunnen afmeten tegenover die wereld buiten je. De regels, die daarin gelden, dan zeg je: "nou ja, dat is allemaal heel goed, dat is heel mooi, maar mijn eigen regels zijn altijd belangrijker. Ik moet eerst zelf juist leven en pas wanneer ik dat doe en 't me daarbij niet stoort, zal ik me ook nog houden aan de regels van anderen. Daar is dan geen bezwaar tegen."

Dus op die manier moet je selecteren, maar gelijktijdig eigenlijk jezelf een beetje leren definiëren. En aangezien in die mens nu zoveel verschillende niveaus van bewustzijn bestaan, zal heel vaak een zogenaamd hoger bewustzijnsniveau aanvullend optreden. Dan weten we niet, we kunnen niet beredeneren als mens, waarom dit voor ons zo is, maar we voelen 't wel. Innerlijk bestaat 't voor ons zo en niet anders.

Kijk, dat is eigenlijk het meest belangrijke: we zijn eeuwig, we zijn tijdloos, maar we kunnen alleen ervaren in tegenstellingen, we zijn niet gebonden aan verandering of tijd, want ons wezen blijft in de kern altijd zichzelf, maar gelijktijdig worden we dan toch wel geconfronteerd met de noodzaak om tijd, achtereenvolgende beleving dus, te aanvaarden, want alleen zo kunnen de veranderingen ontstaan, waarin de contrasten tot ons spreken.

Kijk, als U dat allemaal dus zo bekijkt, dan komt er een ogenblik, dat je zegt: "ja, wat ben ik dan?". "Wat ben ik? Niet: "ken jezelf", maar "wat ben ik?" en ja, dan kun je gaan redeneren: "ja, ik ben een deel van God". Dat is waar, maar kun je 't waarmaken? Kun je jezelf als deel van God beseffen? Kun je die kracht van God in jezelf voelen? Zo ja, schitterend. Want als dat niet het geval is, dan is dit een pretentie. Je kunt je niet permitteren om je aan te stellen of je meer bent dan je innerlijk voelt te zijn. Op dat ogenblik verloochen je jezelf, schept conflicten.

Je kunt zeggen: "ja, ik ben me maar een klein deel van mijn Werkelijkheid bewust." Dat is ongetwijfeld waar. Elke mens. U zit hier nu allemaal bij elkaar. Ieder van U heeft een zeer grote reeks van verschillende levens, in verschillende werelden zelfs, achter de rug, in geestelijke werelden, stoffelijke werelden. U zit op het ogenblik in een aardcyclus. Daar heeft U ook al een aantal incarnaties meestal gehad.

Maar al die dingen, die komen samen in het heden en misschien is dat wel heel belangrijk voor een mens, dat hij begrijpt, dat je niet terug moet kijken. Je moet niet kijken naar wat is geweest en je moet alleen nu proberen alles zo te regelen, dat je vermoedt vrede te kunnen hebben met wat er gaat komen. 't Is belangrijk, dat

je op elk ogenblik wanneer je kunt (en neem dat voor een mens dan toch maar in tijd, neem 't voor een dag), je kunt zeggen: "kijk, ik heb vandaag 't beste gedaan wat ik doen kon, ik heb vandaag juist gehandeld", want daarin druk je de ervaring uit en een bevestigende ervaring en dat is tevredenheid, betekent ook: "ik ben dus in harmonie met dat hele deel van het bewustzijn, dat onderdrukt is, dat ergens in een hoger voertuig staat. Op deze wijze wordt 't "Ik" natuurlijk wel eeuwig, dat is duidelijk en 't kan eindeloos zijn, want wie weet waar 't einde der tijden is? Je kunt natuurlijk zeggen: "ja, d'r komt 'n einde aan de wereld." Nou is dat een heerlijke smoes van de mensen, die hopen, dat 't gaat veranderen, zien, dat ze toch geen gelijk krijgen en zeggen: "nou, dan zal God de zaak wel vernietigen". En wat dat betreft, is 't reuze leuk, d'r is pas weer een secte opgedoken, die vertelt dus: "Nederland is het evenbeeld van Sodom en Gomorra". Nou kan ik dat wel begrijpen, hoor. Er zijn mensen, die stoten zich aan alles en een Nederlander stoot zich toch al gauw en het blijkt, dat Nederlanders geen ezels zijn, nietwaar? Een ezel stoot zich één keer aan dezelfde steen volgens het gezegde en een Nederlander stoot zich voortdurend aan hetzelfde gebeuren. Maar de werkelijkheid is eigenlijk deze: die mensen lopen dus weg. Maar als morgen duidelijk wordt, dat de wereld ten einde gaat, heeft 't dan zin om anders te gaan leven? 't Is een mooie vraag om jezelf eens te stellen, want weet U, dat die wereld kan ten einde gaan, maar gaat U ten einde? De kracht, waaruit U bent voortgekomen, die blijft ergens bestaan. En dan kunnen we gaan redeneren, ja, dan komt de nacht van Brahman, dan wordt de Eeuwige Adem teruggenomen, maar zelfs dan blijf je deel van die Adem en het bewustzijn, dat je hebt, dat kun je behouden wanneer je wilt, wanneer je sterk genoeg bent. D'r is geen reden om te zeggen: "d'r is een einde" en dat betekent, dat je elke dag gewoon verder moet gaan, niet met rampen voor ogen zeggen: "wat zal 't de wereld slecht gaan, morgen is er geen energie meer". De- genen, die dat prediken zijn degenen, die nu zelf geen energie hebben meestal en daarom graag alles door andere energieën voor zich laten volbrengen. Een mens is 'n eigenaardig wezen, weet U dat? Kijk, er zijn mensen, die staan 's morgens vroeger op om een uur te kunnen gaan trimmen en dat doen ze dan alleen om in staat te zijn, wanneer ze een brief op de post moeten brengen om de hoek, om even de auto te nemen. Ja, ik bedoel, dat is natuurlijk ergens in mijn ogen dwaas. Ja, in Uw ogen misschien ook, ik weet 't niet. Maar, dat soort dingen, dat kunnen we natuurlijk zien in een menselijk beeld, maar wanneer die mens nu zelf 't gevoel heeft, dat hij daarmee gelukkig is, wanneer hij daardoor zelf vrede heeft met zichzelf en met de wereld, is 't dan voor die mens niet de juiste manier van leven? En dan moet hij niet zeggen: "ja, morgen kom ik in een verkeersopstopping". Dat zal hij morgen wel zien en hij moet ook niet zeggen: "Gisteren heb ik te weinig getrimd, ik zal vandaag méér doen". Hij moet vandaag zó trimmen, dat hij zegt: "Nou, daar heb ik het gevoel, dat alles even lekker los is, klaar! Dat zal iedere expert vertellen: je moet nooit teveel doen en nooit te weinig. Als je dat nou elke dag doet, dan breng je elke dag dus de Eeuwigheid dichterbij. 't Klinkt gek, maar de harmonie, die in je leeft, dat is de band met het Oneindige, dat is met die grote computer, waar U dat ene kleine speldekнопgrote transistortje van bent. Dus dat is het enige, waar het om gaat en morgen bent U misschien dood. Er zijn een hele hoop mensen, die zeggen: "Oh God, doodgaan, als ik daar maar niet aan hoef te beginnen!" En nou, daar hoeft U niet aan te beginnen, het is zó afgelopen meestal, behalve wanneer je pech hebt, hè, dan heb je tijd om je er op voor te bereiden, dus dat heeft ook weer z'n voordelen. Maar, als U dood bent, leeft U voort. Alles, wat U gedaan hebt en wat werkelijk belangrijk was voor Uw "Ik", blijft bestaan. Niet alleen maar voor een tijd, dat U misschien in Zomerland bent. Het blijft deel van Uw wezen voor alle tijden. Het is deel geworden van dat Heelal wat U zelf opbouwt. Dat is nou het typerende van een eeuwigdurend "Ik" eigenlijk. D'r komt altijd bij en altijd weer wordt er opnieuw gerangschikt. Wij moeten leren wat er voor ons belangrijk is, wat voor ons de Werkelijkheid is. D'r zijn van die mensen, die hebben er heerlijke uitdrukkingen voor. Dan zeggen ze, "ja, de volmaakte mens is een welbehouden steen". Nou ja, goed, ik zie d'r wel eens een paar lopen zo, hoor. Stenen met een gironummer d'r op, maar eigenlijk zou je veel beter kunnen zeggen: "Een mens, die beseft waar z'n plaats is, die kan dat alleen door alles wat in het leven bestaat, onverschillig hoe, in z'n juiste waarde voor het eigen "Ik" voortdurend onder te brengen. Je moet als het ware een evenwichtige Kosmos opbouwen, een Kosmos, waarin sterren geboren worden en waarin sterren sterven desnoods, maar waarin alles tezamen één Wet is, één Werkelijkheid, één "Ik". Vandaar, dat die kreet "Ken Uzelve", overigens vaak geslaakt voordat men onder een vrolijke kreet dus

wel kunnen gebruiken voor dat Eeuwigdurend Ego, dacht ik, dat Werkelijke Ego, want het "Ken Uzelve" is de vertaling van de functie, die het gehele bewustzijnsproces heeft. Alles wat gebeurt, alles wat U ondergaat, is niets anders dan een uitdrukking van de noodzaak jezelf te kennen. En dan zul je zeggen: "ja maar, als je op aarde bent, dan heb je zo weinig". Dan moet je dat met menselijke middelen doen. Wanneer Uw kleine Kosmos op dit ogenblik voldoende heeft aan de contrasten en de tegenstellingen van de wereld, dan hoeft U niet meer te hebben. Op 't ogenblik, dat U bewust bent en dat U om juist te leven en te interpreteren grotere invloeden en betere krachten nodig hebt dan deze, dan zullen ze d'r zijn.

U moet niet denken, dat dat allemaal een kwestie is van "nou ja, die Geest die komt er wel". 't Is: U bent geestelijk rijp genoeg, d.w.z. in het geheel van Uw ervaringen hebt U nieuwe achtergronden nodig. U moet het geheel van de feiten opnieuw kunnen rangschikken, zó, dat Uw werkelijke "Ik" zich daarin beter kan manifesteren. Daarvoor heeft U dan het contact met de Geest. En dan komt er misschien een Engel, die U geleidt, ofschoon dat tegenwoordig niet zo vaak voorkomt heb ik gehoord. Vroeger, als je een motor had, had je een motorengel, maar

Een Engel. Kijk eens, het is ook alleen maar een facet van die Goddelijke Kracht. 't Is een stuurfunctie misschien of het is 't besef uit welke unit die stuurfunctie komt en dat is helemaal niet zo belangrijk, dat die andere een Engel is, 't is belangrijk, dat U juist reageert, dat U weet waar die invloed thuishoort, zodat U juist functioneert in het geheel. Dan kun je zeggen: "ja maar, een mens is (dat zegt men vaker) zo onbeholpen". Nou ken ik ook wel mensen, die hebben dat, hoor. Ergens hebben ze dat onbeholpene. U kent iemand in Nederland, nietwaar, als je die bezig ziet en hij moet gaan spreken, dat is zeer typerend, nietwaar? De man, die Eh (Den Uyl). U kent dat wel. Maar een mens is eigenlijk niet zo onbeholpen als je wel denkt. De onbeholpenheid van de mens komt voort uit z'n onvermogen om precies te weten hoe hij op dit ogenblik werkelijk functioneert. Wanneer wij proberen een uitdrukking te gebruiken, die niet bij ons past, dan vallen we door de mand heen, dan weten we d'r geen raad mee, dan zijn er plotse-ling allerhand dingen, die ons onzeker maken. Maar wanneer wij reageren vanuit ons juiste besef van de Kosmos, hoe beperkt dat ook vrijwel moge zijn, dan zijn we zeker. Dan zijn we niet onbeholpen. Misschien behulpzaam, dat is weer wat anders, omdat we dan precies weten wat wel en wat niet belangrijk is in onze relatie met al het andere, maar daar blijft het dan ook bij.

Kijk, dat is eigenlijk de mixture zou ik haast zeggen van het eeuwigdurend "Ik" en het "Ken Uzelve". Laten we proberen om dat eeuwigdurend "Ik" nog even op een rijtje te zetten.

Nou, in de eerste plaats: God. God kan vanuit ons standpunt gezien worden als een reeks functies, die elkaar aanvullen, waardoor de openbaring van het Goddelijk Geheel mogelijk wordt. Eén van deze functies zijn ook wijzelf, niet in een bepaalde vorm, maar in een bepaalde functie, dus in een uiting van dat Goddelijke, waarbij het facet van die uiting voortdurend kan veranderen, mits de uiting in het geheel maar harmonisch blijft. Begrepen?

Nou, dus 't tweede punt is eigenlijk nog veel eenvoudiger. Omdat ik deel ben van dit Geheel, zal ik in alles wat samenvalt met mijn functie, mijn wezen in dat Geheel, kunnen responderen op al het andere. Je kunt zeggen: "Ik ben me bewust in elke sfeer en wereld, waarin ik kan beantwoorden aan het Goddelijke op een bewust niveau volgens mijn eigen besef van wezen en functie. Ja? Duidelijk?"

Nou, 't derde is nog eenvoudiger eigenlijk. In welk voertuig, in welke vorm en in welke betekenis ik ook mijzelf bewust manifesteer, in alle gevallen blijf ik facet van het Goddelijke. Dat wil zeggen, dat in mij een bepaalde verankerde noodzaak ligt. Ik kan mij niet onttrekken aan datgene, wat mij doet leven en doet reageren, maar de wijze, waarop ik begrijp wat ik ben en onderga, kan ik wel wijzigen. Het begrip van de Werkelijkheid is noodzakelijk om de zinvolheid van eigen functioneren te beseffen en zijn te verstaan. Wie echter de zinvolheid van eigen wezen verstaat, verstaat ook het Goddelijke zover het zich manifesteert door dit "Ik". Dat is ook duidelijk, hè?

Nou, dan kun je verder zeggen: "tijd bestaat voor God niet en bestaat dus niet voor de functie van die God, die wij zijn". Tijd kan alleen bestaan in de werking, in de wijze, waarop de functie op dit moment in verschijning treedt. Ze kan nooit bestaan in het wezen daarvan. Wij zijn dus tijdloos en alle werelden en sferen, alle incarnaties zijn tezamen alleen maar één en hetzelfde.

Nou dan hebben we daarmee, dacht ik, het meeste gehad. D'r zijn natuurlijk wel vragen. Dit zijn vragen, die ik zou stellen in zo'n geval. Ik doe 't alvast maar, dan

hoeft U 't niet te doen. Eén daarvan is: "ja, maar hoe zit dat dan met de hel?" Ja, er zijn een hele hoop mensen, die zijn ontzettend betrokken bij de hel. Hebt U dat wel eens opgemerkt? En de heerlijkheid Gods, die loven ze met een lied, meestal nog vals gezongen ook en te traag en daarop beginnen ze te vertellen wat er allemaal in de hel is en waarvoor je d'r terecht kunt komen.

Nou kijk, mijn antwoord is dit. De hel is de toestand, waarin je, niet beseffende wat je bent, en dus ook niet beseffende hoe je functioneren moet, probeert een schijnwereld in stand te houden, die in tegenstelling staat tot je Werkelijke Ego. Dat is de hel. Dus 't is makkelijk genoeg, nietwaar? Wat dat betreft, zijn er 'n hele hoop mensen, die bouwen ze voortdurend voor zich op, hoor. Ik vind 't altijd 'n heerlijk gezicht. Hebt U die spontane sprekers wel eens meegemaakt? En die mensen, die spontaan op de meeting opstaan en een hele speech geven? U moet maar eens opletten, hè? Die mensen hebben die spontaniteit misschien wekenlang voor de spiegel ingestudeerd, weet U dat? Die mensen, die doen dus of ze iets zijn, wat ze niet zijn. Dat is nou niet erg, maar iedereen denkt, dat ze zo geniaal zijn. En weet U wat het resultaat is? Dat ze denken, dat ze geniaal zijn en dan leven ze in een wereld, waarin dus al wat ze doen allesbehalve geniaal is en daar worden ze mee geconfronteerd. Kijk, dat is nou een stukje van de hel. Dus de hel is op aarde ook. Wist U dat?

Overdrijven is ook zo iets heerlijks. Mensen overdrijven graag. Wist U dat? Dat komt ook, omdat ze de wereld graag een beetje anders willen zien. D'r zijn mensen, die zeggen bij voorbeeld: "Zestig procent van de wereldbevolking is ondervoed". Kent U dat? Ja? Nou ja, dat is reuze leuk natuurlijk als ze dat zeggen. Ze liegen, dat ze barsten, daar gaat 't niet om, maar waarom zeggen ze dat nou eigenlijk? Ze zeggen 't om de volgende reden: om zichzelf beter te kunnen voelen dan anderen, om datgene wat ze doen een belangrijkheid te verschaffen, die 't in wezen niet heeft en om hun zin door te kunnen drijven door de misleiding van degenen, die geloven wat ze zeggen. U weet toch ook wel waarom dus 60% van de wereld honger lijdt? Die uitspraak is gedaan door iemand, die in de eerste plaats niet goed kon lezen en die in de tweede plaats bij het geheel van zijn berekeningen ook nog eens een keer is uitgegaan van een gemiddeld dieet van ongeveer 2400 calorieën. Nou daar kun je vet bij worden, hoor. Ja.

Dus, wanneer je dat nou bekijkt, dan zeg je: "ja, is dat wel waar?" En als je nu verder gaat kijken, dan is er inderdaad ondervoeding op aarde, maar die is lang niet altijd in bepaalde landen aanwezig. Dat begrijpen die mensen gewoon niet. Dat willen ze niet begrijpen. Wanneer we zeggen, dat gemiddeld ongeveer 4, 4 3/4% van de wereldbevolking per periode een onvoldoende dieet heeft om in leven te blijven, nou, dan zal dat ongeveer juist zijn. Dat is nog veel, hoor. En, maar 't is in ieder geval niet wat die mensen zeggen en bovendien is dat niet altijd in één gebied.

Vandaag is 't in Biafra, morgen is 't in Vietnam of weet ik hoe die dingen tegenwoordig allemaal heten en overmorgen is 't misschien in de armoewijken van Djakarta, of misschien in Rio de Janeiro.

Als je 't zo bekijkt, dan zeg je: "kijk, die mensen bouwen iets op, die bouwen een wereld op met noden, met behoeften, met kwaliteiten, met fouten, die d'r eigenlijk niet is". En dat zij 't doen, moeten zij weten. Misschien hebben ze daar hun redenen voor en dat moet je dan maar laten, maar jij moet wel ervoor zorgen, dat 't jou niet overkomt, want U bent óok geneigd om Uw belangrijkheid voor Uw medemensen te overschatten of te onderschatten. Soms denkt U: "Nou ja, ik ben alleen maar ..." en het volgende ogenblik denkt U: "Ja, maar ik ben toch ..." hè en dat gaat over precies hetzelfde. Natuurlijk onzin. Kijk eens, het is helemaal niet belangrijk wat U bent in de ogen van een ander. Het is belangrijk wat U doet op een basis van: "dit voel ik als juist, dit voel ik als redelijk, dit voel ik als aangenaam". Dan namelijk gaat dat Werkelijke "Ik", dat Eeuwige "Ik", dat gaat zich manifesteren. Dus, anders gezegd: "alle sociale bewogenheid is zinloos zolang je uitgaat van stellingen, maar ze is voor de doorsnee-mens een noodzaak wanneer 't gaat om een harmonisch besef, dat op is gebouwd op eigen erkenning van feiten. Leuk, hè? Dat nemen een hoop mensen je kwalijk, hoor. Maar ja, 't is natuurlijk veel leuker om je zorg te maken over de ellende van de naturellen in Zuid-Afrika, nietwaar, dan over de ellende van de Tunesiërs en Turken, die in Nederland werken, want "die rotzakken kunnen best naar d'r eigen land teruggaan, waar of niet? Wat moeten ze hier, die meisjesjagers?" 't is toch zo? Ik wil maar zeggen: "je moet leven in de wereld, zoals jij die ziet, zoals jij die kent, maar dan wel met een zo groot mogelijke harmonie en met een juist

beseft van je eigen betekenis. Probeer jezelf niet meer te maken dan je bent. Maak jezelf ook niet minder. 't Is heel erg belangrijk, want alleen de mens, die zichzelf voortdurend probeert te leven, zoals hij zichzelf kent en daarbij de wereld aanvaardt, zoals deze is in zijn ogen, die zal leren juist en harmonisch te functioneren, die zal vanuit zichzelf voortdurend in de wereld die hergroepering van betekenissen totstandbrengen, waardoor hij meer het Goddelijke manifesteert (of zij natuurlijk, want "hij" of "zij" is voor U een groot verschil, voor ons is het maar 'n klein stukje. Ja, dat zijn allemaal van die dingen, daar moet je niet over praten, zeggen ze dan, hè? Goed. Je mag dus niet zeggen: "ouwe" en dan een woord van drie letters met een "u" in het midden, dat mag niet. En dan moet je zeggen: "jij oud, opstandig verenigingslid" of iets dergelijks, dan is het wel netjes, maar je zegt precies hetzelfde.

Maar, wat ik dus wil zeggen is dit: "je moet je niet teveel bezighouden met het opbouwen van een illusiewereld. Wanneer je dat teveel doet, dan scheid je een hel voor jezelf. Dan kan de wereld nooit aan je verwachtingen beantwoorden, maar je kunt ook gewoon datgene zijn wat je voelt te moeten zijn, zo goed als je kunt, zo volledig als je kunt. En dan in de eerste plaats tegenover al wat je kent, wat je ziet, wat je waarneemt, wat je leeft. Wanneer je dat doet, dan heb je 't tijdloze in jezelf eigenlijk vorm en gestalte gegeven. Dan heb je daardoor een harmonie bereikt, die op de duur misschien de gehele Kosmos zal omvatten, maar nu in ieder geval de bron voor je eigen kracht omvat en dat is erg belangrijk.

- Dan is m'n eindconclusie, dat wanneer U de vragen zoudt gaan stellen, die ik nu nog zou kunnen stellen, dan heb ik ontzettend veel tijd nodig, dus vraag ik liever wat U voor vragen te stellen heeft en dan kunnen we 't misschien korter houden.
- x Sartre heeft gezegd: "de hel, dat zijn vooral de anderen". Dat is natuurlijk overduidelijk, maar in zekere zin kan ik 't me wel voorstellen op het moment, dat de ander zich een beeld van jou vormt, dan is dat maar aanleiding van een bepaald facet, zoals jij bij hem overkomt en dat kan....
 - Dat is een fout. Dat is de fout. 't Is niet, zoals jij bij de ander overkomt, maar zoals de ander bij jou overkomt.
 - x Dan is 't op z'n minst een wisselwerking.
 - 't Is een wisselwerking, maar wisselwerking, die door jou bepaald wordt vanuit jezelf, omdat je je eigen ervaring bepaalt door de wijze, waarop je een beeld vormt van de wereld. "L'enfer ce sont les autres" (de hel, dat zijn de anderen). Dat is heel erg aardig gezegd, dat is spits geformuleerd. 't Past ergens ook in de filosofie van Sartre, maar 't ontkent één ding: 't feit, dat wij, door wat we zijn, wat we leven en wat we denken, kunnen bepalen welke betekenis die anderen voor ons hebben en wanneer wij dus kunnen komen tot een punt, waarbij we misschien een toestand afkeuren, zonder een mens te verwerpen, dat wij ons verzetten tegen een gebeuren, zonder 't om te zetten in een haat voor degene, die 't gebeuren beheerst, dan komen we op een punt, waarbij die wisselwerking, waarover U het heeft, van onszelf uit medebepaald wordt. Dat is een punt, waar Sartre aan voorbij gaat en dat toch, zowel met het "Ken Uzelf" als met het "Eeuwigdurend Ik" te maken heeft. 't "Eeuwige Ik" kan in die eeuwigheid nooit in een wereld leven, waarbij alles naar buiten toe wordt geprojecteerd. Wanneer je zegt: "dat is de schuld van de ander", ja, dan is die wereld onrechtvaardig, dan ben je in disharmonie. Maar is 't de schuld van die andere of is 't 'n situatie, die je moet erkennen, zonder ze aan anderen te wijten en zonder jezelf daaraan volledig schuldig te verklaren? Erken die situatie, erken jezelf, erken de totale kwaliteit van de ander en niet alleen dat ene facet, waarop de meeste mensen zich vastleggen. Dan is er geen hel meer, dan is er uiteindelijk een erkenning, waardoor die hel, die tussen U misschien zou kunnen bestaan, zijn karakter wijzigt, eerst misschien naar een vagevuur en uiteindelijk naar een zekere gelijkmatigheid van harmonie, waarin je op den duur ook nog de hemel kunt erkennen.
 - x Wilt U de woorden van Sartre nog even herhalen? Ik heb ze niet goed verstaan.
 - "L'enfer ce sont les autres" oftewel "de hel, dat zijn de anderen". 't Is ook eigenlijk het hele betoog van het bekende stuk, hè, "Het huis halverwege", waarin de mensen dus tussen leven en dood zitten en met elkaar en elkaars frustraties worden geconfronteerd en daaraan ten onder dreigen te gaan.
 - x Bedoelt U niet "Maison Clos"?
 - Ja.
 - In ieder geval, wanneer je zo denkt, dan heb je een bepaalde filosofie, maar ik

dacht, dat als je de realiteit van het leven zou willen omschrijven, dat je eigenlijk beter zou kunnen denken aan Pinter, dan aan Sartre. Pinter: 't eeuwige misverstand van mensen, die elkaar niet erkennen voor wat ze zijn, die langs elkaar heen praten, omdat ze eigenlijk in hun eigen wereld leven, een wereld van illusies, waardoor de werkelijkheid een stuitend contrast wordt en het leven zèlf een schijn van doelloosheid. Dat ligt veel dichterbij de menselijke hel dan het andere, dacht ik.

Nou, na een klare filosofie, moet U me maar vergeven.

Ik neem een paar voorbeelden, die bij mij te binnen schieten op 't ogenblik.

- x Kent U dan de boeken van Carlos Castanerra, die zo sterk werkt met het contrast "werkelijkheid en niet-werkelijkheid" ?
- Er is mij iets van bekend, maar U moet me vergeven, dat ik niet alles ken, hè ? Maar je moet, geloof ik, altijd weer begrijpen, dat de werkelijkheid bestaat uit twee dingen: uit de feiten en de interpretatie. Mag ik een leuk feit gebruiken even ?
- x Ja.
- Er zijn in Nederland een hoop werklozen. Verschrikkelijk, hè ? Vindt U óók niet ?
- x Ja.
- Dat is interpretatie. Weet U waarom ? Die interpretatie is gebaseerd op 't denkbeeld, dat de mens nu eenmaal mòt werken. Maar zolang als die mensen kunnen leven en dat leven op hun eigen wijze kunnen vullen en daarin een mate van geluk vinden (en dat is iets, wat ze voor zichzelf moeten doen). 't Is toch helemaal niet nodig, dat ze werken ? Of wèl ?
- x 't Gaat zó óók momenteel.
- Inderdaad en d'r zijn er 'n hele hoop, die, geloof ik, liever vissen dan in de fabriek staan of op de bouw, hè ? En ik geloof dus, dat je 't allemaal niet zo zwaar moet nemen. Men zegt, dat 't een ramp is, maar is 't een ramp ? De ramp zou hoogstens kunnen zijn, vanuit Uw standpunt, dat die mensen iets krijgen, waar ze niet voor werken, terwijl U d'r wèl voor moet werken en voor hun moet betalen. Maar dat is óók 'n beetje dwaas, want als zij zouden werken, zou U er niet meer en niet minder om krijgen. Begrijpt U wat ik bedoel ? Want 't gaat uiteindelijk helemaal niet om die centjes. 't Gaat doodgewoon om produktie, produktie en verbruik. Dat is Uw maatschappij. Zolang als er voldoende produktie is om onze verbruikers te dekken, nou, dan is er verder niets aan de hand, of U nou werkt of niet.
- x Er zijn mensen, die niet werken en daarvoor hun hand ophouden, maar dan in het buitenland tòch werken.
- Nou, dat moeten zij toch weten ! Dat moeten zij toch weten ! Kijk eens, dat vind ik nou zo leuk. Dat vindt U verschrikkelijk, hè ? Ik niet. Die mensen, die lopen daar risico. En nou, dat moeten ze zèlf maar weten, hè ? Maar die mensen, wanneer ze willen werken, dan doen ze dat, omdat ze meer willen consumeren en aangezien ze waarschijnlijk in eigen land zullen consumeren, anders kunnen ze daar niet als werklozen staan ingeschreven, zullen ze dus Uw eigen produktie beter op gang houden door meer te verbruiken. (Gelach). Nou, als U er nóg één lust, heb ik er nog wel één, hè ? 't Is misschien heel iets anders, maar 't ligt zo dicht bij de werkelijkheid. 't Feit is doodgewoon, dat de mens, die gelukkig kan zijn met wat hij hèeft, voldoende heeft om te leven en dat wil dus zeggen, dat niemand kan bepalen wat 't levenspeil is, dat voor een ander noodzakelijk is en dat iedereen, die denkt, dat hij z'n eigen levenspeil voortdurend moet verhogen om daardoor gelukkig te zijn, dat is ook iemand, die altijd misgrijpt. Men koopt een dure kleurentelevisie, consumptie dus, omdat men toch eigenlijk vindt, dat men daar rècht op heeft. Dan wordt dat ding geïnstalleerd. Nou, twee dagen nadien: staking. (Gelach). En dan eindelijk komt er weer wat en dan komt al 't bericht van de politieke sprekers goed door en eindelijk komt die spannende detective, waarbij het bloed eindelijk eens in technicolor uit de buis kan spatten. Bom ! Uit ! Ja, de monteur komt morgenavond misschien, meneer. Heb je dan niet een hoop ellende gekocht ? Zo redeneren de mensen niet, maar 't is eigenlijk zo, hè ? En zo kan ik veel meer opsommen.
- x Ja, maar ik blijf principieel bezwaar maken tegen diegenen, die werk geboden wordt en dat langs slinkse wegen trachten af te wentelen, op die manier 'n stuk verantwoordelijkheid afschuiven, dus oneigenlijk gebruik maken van een wet, die daar niet voor bedoeld is.
- Wanneer U dit juridisch doet, dan heeft U volkomen gelijk, maar dan denkt U, dacht ik, een klein beetje in de stijl van de huidige bijna ex-minister van Justitie (van Agt), want dan denkt U in termen van wet en recht. Maar, gaat het er niet om op aarde om te leven en wanneer iedere mens nu op z'n eigen wijze màg leven en iedereen 'n

levensminimum krijgt, waardoor je kan leven zonder arbeid wanneer hij wil, dan zal het levensminimum bepaald worden door de consumptienoodzaak en de consumptienoodzaak wordt bepaald door de produktie van hen, die wel willen werken. Dus 't houdt elkaar toch in balans. Je betaalt een hoop voor illusies en je voelt je gekrenkt, dat anderen die illusies niet delen. Daar komt 't eigenlijk op neer.

Werken is goed wanneer je in je werk een vervulling kunt vinden. Waar dit niet 't geval is, is 't werk een euvel. Kun je iemand kwalijk nemen, dat hij, wanneer hij griep heeft, een griepil neemt of wanneer hij bang is voor griep, dat hij een injectie haalt? Als iemand bang is voor de werkomstandigheden, die hem worden opgelegd, is 't dan zo vreemd, dat hij, of wel onder de wol gaat in sociale zin, dan wel probeert van tevoren iets anders te doen, al is 't maar studeren aan een academie van beeldende kunst of iets dergelijks of sociale wetenschappen.

U moet 't gewoon zien, zoals 't is. 't Gaat de mensen teveel om geld. Geld is een illusie. 't Gaat in wezen d'r om om gelukkig te kunnen leven, om 't gevoel te hebben, dat je met je leven betekenis hebt en daarbij komt 't er helemaal niet op aan of je nou officieel werkt of niet, of je veel verdient of weinig verdient. Het gaat er alleen maar om, dat jij gelukkig bent en dat je dit geluk als 't ware weerspiegeld kunt zien in de wereld rond je, dat je 't kunt delen met de andere. Dat is 't enig belangrijke.

Er is natuurlijk maatschappijkritiek (mag ik niet zeggen, hè?), maar als je ziet tot welke dwaasheden dit denken volgens wetten voert, dan moet je toch toegeven: daar deugt ook iets niet.

- x Nee, maar je leeft nu eenmaal in zo'n maatschappij.
 - Je leeft in die maatschappij.
 - x Als iedereen die wetten gaat ontduiken, dan wordt 't een chaos natuurlijk.
 - Nee, nee, dat is heel erg leuk. Als iedereen de wet ontduikt, komt er een wet, waardoor je de wet mag ontduiken (gelach). Met andere woorden, de wetten zijn slechts de weerspiegeling van de gewoonten en de moraal van het volk, ook wanneer ze anders geformuleerd zijn, dan blijven ze toch altijd (dat moet U nooit vergeten) de weerspiegeling van een "call" (roepstem, signaal). Hebt U wel eens gelet op de Wet op de verkeersveiligheid en maximumsnelheid? Nou, als U daarop let, dan zult U ook tot de conclusie komen, dat die wet in feite niet wordt gehandhaafd en alleen geciteerd onder zeer bepaalde omstandigheden. En dan zult U daaruit de conclusie moeten trekken, dat, zolang als de automobilisten in Nederland denken, dat 100 km en 120 of 130 km identiek zijn, de wet zal zeggen: "we zeggen 100 km en we zeggen 130, behalve op 't ogenblik als we een finantieel tekort hebben, dan zullen we een ieder bekeuren voor datgene wat hij teveel heeft gereden". (Gelach). Dat zijn de feiten, 't is de werkelijkheid. De werkelijkheid is niet, dat de maatschappij volgens de wet verloopt, maar dat de wet in feite niets anders is als een kader, waarin de maatschappij schijnt te leven, terwijl het kader zichzelf voortdurend moet aanpassen aan die maatschappij en waar dit niet gebeurt, door die maatschappij zelf teniet wordt gedaan.
 - x Acht U het mogelijk in de nabije of iets verdere toekomst, dat op een gegeven moment de factor arbeid en inkomen van elkaar losgekoppeld kunnen worden of zijn we daar nog lang niet aan toe?
 - Ja, ik geloof, dat, voorlopig althans, dit, hoe waardevol het op zichzelf zou zijn, een illusie moet blijven. Ik zal ook zeggen waarom. Er bestaat geen enkel systeem op 't ogenblik, waarin men tot de erkenning is gekomen, dat de mens misschien wel recht heeft op werk, maar dat hij niet verplicht mag worden tot werk.
- De hele wereld houdt op 't ogenblik in feite een vaan omhoog, waarop staat: "Leve de slavernij!", want de mens, die een bepaald werk moet doen om te leven, is uiteindelijk niet veel meer of minder dan een slaaf. En aangezien de rangen en standen, die zo ontstaan, dus eveneens weer, zowel de arbeiders de verbruiksmogelijkheden beperken, moeten we zeggen: "dat is een onrecht in feite". Wat zou je dus moeten doen? Je zou arbeid moeten stellen als een zelfvervulling, zonder te binden aan inkomen en je zou niet moeten praten over inkomen, maar behoeftevervulling, waarbij een ieder dus zijn behoefte kan vervullen aan consumptie, binnen een bepaalde waarde desnoods (als U dan met geld wilt werken). À la Bellamy misschien. Elk jaar kun je zoveel uitgeven. Je hoeft 't niet te doen. Kun je zoveel uitgeven, hoe je 't besteedt, moet je zelf weten. Maar, als 't jaar voorbij is, is 't geld van dat jaar ook waardeloos. Dan heb je er niets meer aan. Je kunt niet sparen. Dat zou de beste methode zijn.

HS 186/7

Nou, dan heb ik een hele hoop sociale dromen d'r achteraan gegooid en dat zegt misschien iets omtrent 't "Ik", dat ik ben.
Mijn "Eeuwig Ik" zoekt nog steeds de perfecte harmonie en ik geloof, dat de perfecte harmonie vanuit het Goddelijke de perfecte vrijheid is, waarin je jezelf bindt volgens je eigen wezen en daardoor een absolute vervulling vindt voor jezelf en gelijktijdig een absolute beantwoording aan al het andere.

- x Dus vrijheid is zelfdiscipline.
- Vrijheid is zelfvervulling. Zelfdiscipline dat wil weer zeggen: aanpassen aan regels.
- x Ja. Ja, je kan je eigen regels stellen natuurlijk.
- Dat doet elke mens. Dat doet zelfs de mens, die zich bezuip, want die zegt tegen zichzelf: "ach, ik kan nog best een biertje meer", hè ? Dus die heeft de regel gesteld: "ik kan nog mèer verdragen" en dat hij dat dan in feite niet kan, dat ontdekt hij pas wanneer hij tussen die twee lantaarnpalen door wil lopen. (Gelach). En op grond dáarvan zal hij dan de regel stellen (als hij verstandig is tenminste), nietwaar: "zoveel minder", hè ? Dat is geen zelfdiscipline, dat is een erkenning van het feit. Ik geloof, dat je dat in je hele maatschappelijke leven ook moet doen Zelfs nu.

Erken: "dit is voor mij aanvaardbaar", "dit brengt het onaanvaardbare". "Op grond van het voor mij aanvaardbare, zoek ik de optimale uitdrukking van mijn eigen wezen en ik probeer dit zó te doen, dat ik de erkenning in mijn eigen wijze weerspiegeld zie in de wereld, die ik rond mij zie".

En nu ga ik zo langzamerhand eindigen, als U het niet erg vindt.

- x Nee.
- Ik moet ook 'n beetje rekening houden met het medium, zoals U weet. Ik ben eigenlijk al te lang aan het woord geweest, maar dat komt, omdat U een derde onderwerp aan de twee, die ik al door elkaar heb gehutseld, hebt toegevoegd, n.l.: de sociale kant van de zaak.
- x Komt U zelf weer na de pauze ?
- Nee, nee, nee, dat doe ik niet. Ik stuur wel een collega en, als het nodig is, wil ik wel een lijntje openhouden, hè, dat wel. Ik heb zelf nog andere bezigheden, want het leven van een geest is wel bijzonder vrij, maar juist daardoor verplicht hij zich vaak om veel méer te doen dan hij zou doen wanneer een ander het programma voor hem op zou stellen. Vrienden, ik dank U voor Uw aandacht. Ik wens U allemaal verder een hele prettige, goede avond.
- x Dank U wel.

TWEDE GEDEELTE (van het begin is een deel weggevallen)

- x Wat is de "mystieke dood" ?
- "Mystieke dood" is de herrijzenis, 't is het gaan door
't bewust en tot de hoogste top de werelden van licht te kunnen betreden.
Dus de entreprijs voor de werelden van licht is, wanneer je ze volledig wilt kennen, gelegen in de dood, die niet een feitelijk ophouden van bestaan betekent, maar een totaal isolement, waarbij niets overblijft buiten de herinnering, dat je bent.
Ik dacht, dat ik dit netjes had gezegd.
- x Ik heb vaak gevraagd of Uw voorganger de boeken van Carlos Castanera kent, waarin het begrip "werkelijkheid / niet-werkelijkheid" een grote rol speelt. Toen zei hij: "nee, tot mijn spijt niet". Maar ik heb deze vier boeken gelezen. Dan kan hij op dat moment toch aflezen wat ik gelezen heb en die zaken beter interpreteren dan ik op een gegeven moment zelf zou kunnen doen ?
- Dat is maar een vraag. Kijk eens, wanneer je zegt: "de betrekkelijkheid in feite van de dingen", dan kijk je dus naar de feitelijke betekenis van een verkiezingsprogramma. Daar hoeft je geen vreemde boeken voor te lezen.
- x Nou ja.
- De betrekkelijkheid der dingen, de schijn van de tegenstellingen, die openbaart zich overal en ik denk, dat deze spreker, die beter en meer door de wol geverfd is dan ik (ik heb nog wat wol en ik zal ze ook nog wel eens laten verven, maar op 't ogenblik is dat nog niet zo ver), zal gedacht hebben: "kijk eens, wanneer ik daarop inga, dan komen wij terecht in een discussie, die betrekkelijk onvruchtbaar is, ik neem dus 'n enkel fragment, dat ik op dit moment aflees en ik ga daarop reageren en, als ik m'n klanten goed ken, zeggen ze dan "dank U wel" en dan houden ze hun mond, dus dan kan ik makkelijk verder gaan". (Gelach).
- x Kunt U iets mededelen over Atlantis ? In welke tijd is het ondergegaan ? Was het 'n

Godfrid Roman

HS 186/7

continent of 'n groot eiland en bevond het zich in het gebied van de huidige Atlantische Oceaan en leven er op onze aarde nog afstammelingen van Atlantiërs ?

- Nou ja, de laatste vraag is 'n beetje erg moeilijk. Zuiver niet meer, hoor. Kijk eens, 't zijn nou wel Atlantiërs en afstammelingen, maar als ze wat leuk voorbij zien komen, kijken ze ook de andere kant niet uit. En zo ontstaat, wat men noemt "rassenvermenging". Ongetwijfeld waar. Atlantis heeft (U heeft 't hieruit kunnen afleiden) inderdaad bestaan. Naar mijn beste informatie heeft 't laatste Atlantische rijk waarschijnlijk ongeveer 4.000 jaar, misschien 5.000 jaar vóór Christus, dus de geest gegeven. 't Was een eilandenrijk. D'r is 'n hele hoop naar beneden gegaan.

Een deel van de, hoe noem je dat, de koloniën (het klinkt weer zo imperialistisch), maar goed, is dus nog wel even blijven bestaan, maar ze waren tamelijk zwak bezet.

De slaven waren eigenlijk machtiger daar en ze hebben meteen ook ontwikkelingen bepaald dus in Zuid-Amerika, in Afrika en degenen, die zijn weggetrokken vóór die tijd, die zijn terechtgekomen onder meer in Indië, die hebben 'n hele rondrit gemaakt sommigen en die zijn de kerngroep geweest van wat je de Druïden kunt noemen.

- Dus, daar is nogal wat gebeurd en die trektocht, daar hebben ze ook 2.000 jaar over gedaan, dus 't waren geen hardlopers, maar, nou ja, ik kan me daar wel voorstellen, nietwaar, in elk stadje een ander schatje, dat hou je toch.

Goed, is dit voldoende antwoord ?

x De ligging is nog niet ...

- De ligging was in de Atlantische Oceaan, zoals U zeer juist hebt gezegd en de dichtst bij het continent liggende punt was ongeveer op 0 0 (dus 0 Greenwich en evenaar, hè ?) en van dáar uit was 't dichtstbij liggende grote handelscentrum iets westelijk, dacht ik, van Cadiz (dus op het Iberische schiereiland). Ik vind 't zo'n fantastische naam, hè ? Als ik "Iberiërs" hoor, dan denk ik onmiddellijk aan de patroonheilige van alle beren, hè ? Ik heb ze in mijn tijd ook wel gehad, maar dat is gelukkig voorbij gegaan. (Gelach).

x Heeft Atlantis een eenheid gevormd met Amerika en Europa ?

- U kunt 't beter als 'n verbindingsbrug zien tussen deze continenten, waarbij U zich dient te realiseren, dat Atlantis ongeveer (bij z'n ondergang dus) z'n 80.000-jarig jubileum had kunnen vieren, dus zo lang bestond 't al. 't Is een zeer langdurige invloed geweest, maar 't was natuurlijk ook maar een beperkt volk. Maar als je tegenwoordig over Atlantiërs praat, dan zien ze 'n soort geheiligde mensen, 'n kruising tussen een heilige en een Egyptische farao, die vol wijsgerigheid de voertuigen door de lucht doet gaan en al die dingen meer en ze vergeten, dat er ook 'n heleboel beurenkinkels bij hebben gezeten en dat ongeveer 40.000 jaar geleden dus de grootste top van die beschaving bereikt werd en toen hadden ze zelfs luchtvaart. Maar ja, toen werden ze jaloers op elkaar, nietwaar. Gingen ze dus met de luchtvaart elkaar wat aandoen en, voor je 't wist, nietwaar, was de helft van Atlantis bom weg en degenen, die daar zaten, hadden 't nakijken.

x Kenden ze atoomkrachten ?

- Ze hanteerden bepaalde elektrische en magnetische krachten, te minste, dat is mij verteld; ik ben er nooit wezen kijken, de tijd lijkt goed, misschien ga ik nog eens kijken, lijkt me wel gezellig. Maar 't schijnt dus, dat ze sterk waren in het hantieren van magnetische krachten en elektrische krachten. Ik geloof niet, dat ze atoomenergie hebben gekend in de vorm, waarin U ze nu kent. 't Schijnt daarnaast, dat ze heel veel hebben geweten van de krachten in de aarde, van de werking van vulkanen en dat soort dingen en dat is ook wel waarschijnlijk, want in hun tijd is er een periode geweest van ontzettend veel vulcanisme en ontzettend veel uitbarstingen en aardbevingen.

Dan gaan we wéer een stapje verder.

x Dus ze hebben hun eigen ondergang bewerkstelligd, hè ?

- Ja, dat doen de mensen meestal. Kijk eens, mensen streven zózeer naar de vrijheid, dat ze proberen anderen aan hun visie van vrijheid te onderwerpen en dan werpen ze alles ondersteboven en als 't onderste dan bovenkomt, dan komen ze in verweer. Als ze in verweer komen, dan maken ze zoveel kapot, dat ze 't zelf haast niet meer houden. Wat dan overblijft, is een verwilderde massa, die aan een hernieuwde opbouw begint, altijd met 't geloof, dat ze 't beter zullen doen dan hun voorvaderen, dit, omdat ze hun nageslacht natuurlijk niet voldoende kennen. (Gelach).

x Ziet U, dat het hier in de toekomst net zo zal gaan als in Atlantis ?

- Nou, nee, zoals in Atlantis niet, maar dat er op een gegeven ogenblik een drastische oplossing wordt gevonden voor een deel van het overbevolkingsprobleem, daar ben ik wel van overtuigd en ik ben er ook van overtuigd, dat dit dan een resultaat zal hebben.

ben, waardoor die aarde en die mensheid rustig door kunnen draaien, maar misschien op een nieuwe basis, andere mentaliteit, andere wijze van leven. Neem nou alleen dit, nietwaar: kijk, ik heb dus een oom gehad, een hele goede man, hoor. Kijk 's, oom, die hield van een glaasje sherry en hij hield van tante en toen kreeg hij ('t was toen nog pàs, hoor) een televisie. Nou ja, die sherry, die probeerde hij haast niet meer, al kwam ze dan nog binnen en tante, die zag hij niet meer, want hij moest naar die beeldbuis kijken en toen, op een gegeven ogenblik was dat ding kapot. Toen keek hij verbaasd naar m'n tante en toen zei hij: "verrek, ja jij bent er ook nog!" en toen hebben ze er een gezellige avond van gemaakt. (Gelach). Hetwelk hopelijk 'n illustratief antwoord is.

- C x U bent dus ^{nog} niet zo lang geleden overgegaan ?
- Betrekkelijk kort geleden. Ik zou waarschijnlijk nog wel 'n tijdje hier of daar in retraite moeten, maar ik ben zózeer gebonden nog aan mijn eigen voorstelling van wat ik op aarde was (het verbaast me nu achteraf, dat zoveel mensen daarin geloofd hebben ook), dat ik alsnóg de gelegenheid graag gebruik om mij zo nu en dan te laten horen.
- x U had het net over een "tijdlijn". Kunt U daar nog iets over vertellen, over het beheersen van een tijdlijn ?
- Nu vraagt U me iets. Kijk eens, een tijdlijn, dat kun je het beste zó voorstellen: 't is een afmeting en zo lang als je daar niet bij kunt, kun je d'r alleen maar tegenáan kijken en nu zit U in de lift, U kijkt dus naar die dingen, die voorbijgaan: "1e etage", "2e etage", "3e etage". Maar nu is er een mogelijkheid om búiten te gaan staan en dat hele gebouw tegelijk te overzien. Heb je natuurlijk niet véel aan, maar stel nou, dat je daar een goede verrekijker hebt en een gunstig standpunt, dan kun je alle etages tegelijk kijken wat er binnen gebeurt. Kijk, dat is nou de tijdlijn, 't juiste standpunt plus afstand nemen van de normale dimensies en de daarin ontstane afwisseling. En dan kun je dus een stukje tegelijk daarvan overzien. En als je weet, wáar je moet zijn, kun je dus altijd delen daarvan wat nauwkeuriger nagaan.
- Ik heb de belofte van een broeder van de Orde, broeder Franciscus, en die heeft mij beloofd dus als ik uit het "ei" ben gekomen, zoals hij het noemt, en dan zal hij me wijzen hoe je dat moet doen. Ik ben dus in angstige verwachting, want, per slot van rekening, dat "ei" daar zie ik zoveel niet in, maar het schijnt noodzakelijk te zijn, dat je een tijd alleen bent met je eigen visie van gebeuren, leven en wereld. En als dat voor mij zó ver komt, nou ja, dan hoop ik alleen maar, dat ik heel snel een "eitantand" heb, dan zaag ik me d'r wel weer uit. (Gelach). En zo komen "sagen" in omloop.
- C x Wat was de oorzaak van de grote Siberische explosie op 30 juni 1908 in de Toengoeska, wellicht een verongelukt ruimteschip, een kettingreactie van de kernbrandstof ?
- Het was nu niet direkt een kettingreactie van de kernbrandstof, maar het schijnt dus inderdaad wel een sloepje geweest te zijn van één of andere ruimtevaarder en dat ding, dat schijnt dus op één of andere manier moeilijkheden te hebben gehad met de atmosfeer, heeft een aandrijving willen gebruiken, die daar niet voor geschikt is en ja, toen was d'r, geloof ik wel, een heel aardige klap.
- Ja, d'r zijn zoveel van die ruimteschepen, hè ? Kijk, dat is voor de mensen zó, ze moeten nog leren om het zwammen te bundelen, hè ? Nu zwammen ze in de ruimte, maar als ze dat bundelen, dan kun je daar ruimtevaart mee bedrijven. (Gelach).
- x Er zijn verder geen vragen meer.
- Zeer prettig als een mens geen vragen meer heeft, hè ?
- x Zoud U iets willen vertellen over de relatie: boek, kennis, emotie, daad ?
- Ja.
- x Op esoterisch terrein dan graag.
- Nou moet je 't me niet lastig maken. (Gelach). Alles heeft een esoterische betekenis wanneer de lezer 'm d'r inlegt. Dat is met "betekenis" ook zo. Kijk 's, je schrijft een boek. Wat doe je dus ? Je condenseert gedachten en je probeert ze zó te rangschikken, dat een ander ze weer tot leven kan wekken. 't Is natuurlijk nooit helemaal waar. Ik bedoel, poederkoffie is wat anders dan vers gezette koffie en wat U krijgt in een boek, is poederkoffie, gemaakt van de gevoelens en de denkbeelden van de schrijver. Nou komt U daarbij en U giet daar 't water van Uw belangstelling op uit en als dat voldoende op temperatuur is, dan gaat dat boek voor U leven. Met andere woorden: U gaat daar emotioneel op reageren en dan verandert dus door dat boek iets in U. Als U die poederkoffie neemt, dan kunt U dus ook hartkloppingen krijgen, al zit er niet zovéel cafeïne in. Je moet er alleen voldoende van drinken. Dat kan ook gebeuren. Je kunt dus in een toestand komen van, zeg maar, emotionele opgekantheid, waarbij U vergeet, dat 't alleen maar een boek is. En dan past U het toe

HS 186/7

op Uw eigen wereld en dan benadert U daardoor Uw wereld op een andere manier. En dat is natuurlijk heel erg mooi wanneer U het hele boek onthouden hebt, maar d'r zijn nu dingen bij, 't is treurig om te zeggen, waarbij men een heel deel leest en maar één zin overhoudt en daar gaan ze dan mee aan het werk, nietwaar? 't Is ook bekend trouwens, nietwaar? Paulus heeft geschreven: "Dwingt ze om in te gaan". Daar zit een hoop aan vast, maar dat hebben ze allemaal vergeten en toen Karel de Grote dus hoorde, dat Paulus dat had gezegd, begon hij onmiddellijk om de Saksen te bekeren en dat deed hij heel eenvoudig: ze konden door het water gaan en zich laten dopen of ze konden er niet doorheen gaan en zich de kop af laten houwen, nietwaar. Hij zei, dat wanneer ze niet-christen zijn, nou ja, dan kunnen ze beter dood zijn en hij vergat, dat hijzelf allesbehalve christelijk was in deze handeling. Maar ja, hij heeft het later goedgemaakt, hij is in het klooster gegaan. Ja, toen was hij ook een humeurige, rheumatische monnik, die in een schijn van nederigheid voortdurend de koning uithing. De vraag is of het geestelijk beter zou zijn geweest als de koning maar meteen gehangen was. En daar zullen we niet over praten. Hij heeft genoeg ellende gehad van zijn kinderen, hè? Kinderen deugen nooit in de ogen van hun ouders, totdat er een succes komt van de kinderen en dan zeggen de ouders, dat ze 't zo goed voor hun kinderen gedaan hebben. Nou ja, laten we daar niet over praten.

Ik heb een hele strenge vader gehad, een hele goede man. Hij wist alles precies..... verkeerd. (Gelach).

Hadden we nog iets?

- x Ja, mag ik vragen, heeft Christus bestaan of niet?
- Of Christus heeft bestaan? Christus bestaat altijd. U bedoelt Jezus van Nazareth.
- x Ja.
- Jezus van Nazareth heeft geleefd, inderdaad. Jezus van Nazareth is inderdaad gekruisigd en wat méér is, Hij is inderdaad ook gestorven. Dat is iets, waar nog wel eens over wordt gevochten. Deze Joshua of Jezus, zoals Hij werd genoemd, is een Christus-dräger geweest, dat wil zeggen, dat Hij door een innerlijk proces Zich zó zeer één voelde met de Godheid, dat Hij uit de kracht van die Godheid dorst te werken en dorst te spreken en daarom probeerde Hij voor iedereen het goede te doen en daardoor is Hij ook aan het kruis gekomen. D'r zijn nu eenmaal mensen, die willen niet, dat je anderen goeddoet. Hèn, dat mag nog wel, maar anderen niet.
- Dus Jezus heeft echt geleefd, zeg, ongeacht het feit, dat er niemand is, die het heeft neergelegd, alleen Flavius Josephus aanhaalt, dat een dergelijke sekte bestaat en in Rome over hen wordt gesproken als de aanbidders van de God met de ezelskop. Dat is geschreven natuurlijk door een filosoof, die, terwijl hij aan 't dicteren was, in de spiegel keek en die heeft wat hijzelf zag verward met wat de christenen aanbaden.
- x Carter die heeft gezegd, dat hij meer bekend zou maken betreffende (we hebben het daarstraks namelijk gehad over) "vliegende schotels" of "vliegende voorwerpen" en daar zijn onderzoeken naar geweest, alleen wordt niet alles bekend gemaakt. Zou hij dat nog doen of is dat te gevaarlijk?
- Ik vermoed, dat Carter al op dit ogenblik ontdekt, dat je soms beter je mond kunt houden dan ruzie krijgen met het regeringsapparaat, ook als je president bent. Ik denk niet, dat hij daar veel aan zal doen. Hij zal ook bepaalde pijnlijke histories uit de tijd kennen, die hen Nixon weer achter slot en grendel sluiten, want, per slot van rekening, hij wil president blijven en, wat méér is, hij wil iets goeds doen. 't Zou toch mooi worden, nietwaar: iedereen op de wereld, elke week, z'n potje pinkaas. (Gelach). In het kader van de ontwikkelingshulp.
- Heeft U wel opgemerkt, dat hij nou lang zó breed niet meer lacht? Nog wèl 'tzelfde gebit. Je ziet er niet meer zoveel van. Ja, dat komt ook, omdat hij nou ontdekt, dat president zijn iets anders is dan almachtig zijn.
- x Maar hij blijft toch geen president.
- Nou, zoals het er nou uitziet, hij zit namelijk achter de schermen in grote moeilijkheden, zowel over z'n buitenlandse als over z'n binnenlandse politiek, zou hij zich heel duchtig moeten weren om nog lang president te blijven. Nou ja, de man is ook dom geweest. Kijk eens, als hij had laten zitten wat zat of alleen de partijbonzen had aangesteld in de politieke functies, dan had hij geen last gehad, maar hij heeft gewoon z'n eigen mannetjes daar neergezet en dat vergeven ze hem nooit. Dat is de grote moeilijkheid. Kijk, Carter is een carter, maar wat is een carter zonder olie? (Gelach). 't Zegt misschien genoeg. Als hij hard doorgaat, dan loopt er wel

het één en ander vast.

Goed. Nog meer ?

x De kennis, die U in Uw eigen leven hebt opgedaan, zonder veel daad of emotie, kunt U daar nu weer over beschikken en ze interpreteren in een ander licht of bent U die ook inderdaad kwijt ?

- Nou ik ben ze kwijt, maar ik herken ze makkelijker. 't Is net of dat je een soort amnesie hebt gehad en trouwens ik heb een nicht gehad, die had ook amnesie. 't Was heel eigenaardig. D'r man wou weten waar ze het huishoudgeld had gelaten. Ze is d'r nooit achter gekomen. Hij ook niet.

Goed, 't is net een soort amnesie. Je weet, dat je wel iets geweten hebt, maar je weet niet meer wát je geweten hebt. Wél als je ermee geconfronteerd wordt, dan kun je dat, maar wel vanuit dit nieuwe standpunt dus makkelijker in je opnemen. Dát wel. Nou ja, per slot van rekening, ik ben zo'n uitvoerige persoonlijkheid geweest in mijn tijd, dat ik, ja 't was eigenlijk nog Uw tijd ook, nou ja Uw kleine tijd, mijn overlijdenstijd, voor sommigen, de ouderen hebben me nog voller gekend, de tijd, dat ze net aan hun eigen lijn begonnen te twijfelen, maar in die tijd van leven heb ik dus nogal veel gebieden gehad, waar ik mij mee bezig heb gehouden en het blijkt, dat daar verschillende van toch wel erg emotioneel geweest moeten zijn, want ik weet 't nu nog. Maar ik moet wél toegeven, dat er in mij een toenemende neiging ontstaat om mij te gaan gedragen als een vergeestelijkte Micawber.

x Micawber ?

- Dickens. Moet U Dickens lezen. Een heel goede schrijver. Nou ja, ik had ook Uriah Heep kunnen worden. Dat zou pijnlijk geweest zijn. Ja, dat was een doodbidder, die op een politieke wijze z'n handen waste, terwijl hij anderen ombracht. Maar altijd indirect. Perfecte schurken. De schurken van Dickens zijn zó levensecht. Je komt ze nog dagelijks op de straat tegen als je uitkijkt. Maar daar heb ik 't niet over. Was dit voldoende ?

x Ja.

- Ja, dan moeten we, geloof ik, nog een slotrede gaan bedenken en mag ik dan aan U vragen om drie woorden te geven ?

x Eenzaamheid. Romeo. Tuinfeest.

- Hoe droevig, o mijn Romeo, is Uwe eenzaamheid nu dit 't tuinfeest rond U bruist en Gij vermist die slanke leest. Hoe droevig is het eenzaam zijn wanneer je niet beseft hoe zeer het hele Al je roept en al tot jou verheft Zichzelve. Hoe zoek je uit je eenzaamheid voortdurend naar de roes en vertel je telkens weer in jezelf dezelfde smoes. Wat roep je over nachtegaal of zou 't 'n merel zijn ? Wat roep je over de verlatenheid en stille zielepijn ? Zie, hoe de hele wereld bruist, zie hoe ze lacht en leeft en hoe ze heel 't bestaan opnieuw 'n lentebruidstooi geeft. Luister naar de vogels en hun taal, versta het zoemen der insecten, begrijp het ruisen van het woud, 't begrip, dat zij U wekten, verdrijf de eenzaamheid. En wil je dan toch blijven, jezelf, zo je jezelf ziet, in eenzaamheid verstijven, och, noem jezelf geen Romeo, maar eerder wijze dwaas als dier, j'ontkent de waarde van het zijn, vergooit de vreugde en 't plezier van 't bestaan, omdat je, met jezelf verknoopt, niet met 't Al tezaam wilt gaan in 't leven, dat zich steeds hernieuwt.

Zeer vrij en ongedisciplineerd, niet geheel onjuist. En, als ik U een raad mag geven: als je eenzaam bent, probeer dan eens te zien wat anderen zien, ook in jezelf.

Wanneer je op vrijersvoeten gaat, bedenk, dat tegenstellingen soms groter zijn dan jouw vermogen om een eenheid te vinden en als je 'n tuinfeest zoekt: de hele wereld heeft 't voor je gespreid. Je moet 't alleen maar vieren, maar als je 't zèlf gaat organiseren, dan begraaf je jezelf in de moeilijkheden, waardoor je de vreugde van het Zijn moet ontberen.

Bij deze wijze woorden hoop ik, dat U Uw rol in het leven meer aangepast zult kunnen spelen. Kunt U dat niet, besef dan in ieder geval, dat U vaak comédie speelt en als U achter 't masker weet wie Uzèlf bent, dan is dat al voldoende. Vertel 't vooral je burens niet.

Goedenavond.

x Goedenavond. Dank U wel.
